

معاونت پژوهش، برنامه‌ریزی و سنجش مهارت

دفتر پژوهش، طرح و برنامه‌ریزی درسی

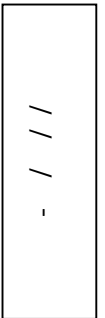
استاندارد آموزش شغل رنگرز عمومی

گروه شغلی صنایع نساجی

کد ملی آموزش شغل

۸	۱	۵	۴	۲	۰	۲	۷	۰	۰	۹	۰	۰	۰	۱
ISCO-۰۸				سطح مهارت	شناسه گروه			شناسه شغل			شناسه شایستگی			نسخه

تاریخ تدوین استاندارد: ۸۰/۳/۱

مفاهیم اصطلاحات بکار برده شده در استاندارد

- =====
- ۱- کلمه آشنایی : به مفهوم داشتن اطلاعات مقدماتی
 - ۲- کلمه شناسایی : به مفهوم داشتن اطلاعات کامل
 - ۳- کلمه اصول : به مفهوم مبانی مطالب تئوری
 - ۴- کلمه توانایی : به مفهوم قدرت انجام کار

شرایط کارآموزی :

- =====
- ۱- حداقل تحصیلات : **پایان دوره راهنمایی**
 - ۲- وضعیت جسمانی : متناسب با شغل مربوطه
 - ۳- سایر شرایط :

تعریف :

=====

رنگرز عمومی کسی است که بتواند از عهده اجرای مقررات و آئین‌نامه‌های شغلی، اجرای استانداردهای ISO 9000، پیشگیری از حوادث ضمن کار، توزین کالای نساجی، آماده نمودن آنها، راه‌اندازی و کنترل ماشین، شستشوی کالا قبل از رنگرزی، رنگرزی کالا، شستشوی کالا بعد از رنگرزی، خارج کردن کالا، نظافت ماشین و همکاری با واحدهای ذیربط برآید.

مدت دوره کارآموزی :	۲۱۲ ساعت
۱- زمان آموزش تئوری :	۷۶ ساعت
۲- زمان آموزش عملی :	۱۳۶ ساعت

« فهرست توانایی های رنگرز عمومی »

ردیف	عنوان	صفحه
۱	توانایی تشخیص عوامل مؤثر محیط کار	۱
۲	توانایی راه اندازی و تنظیم دستگاه قبل از شروع کار	۲
۳	توانایی آماده کردن کالا جهت رنگرزی	۳
۴	توانایی بارگیری ماشین رنگرزی از کالا	۵
۵	توانایی آماده ساختن رنگ و مواد اولیه و ریختن آن در مخزن رنگ	۶
۶	شناسایی اصول کمی در مورد نگهداری از انبار مواد شیمیایی و رنگها در کارگاه و انبار به منظور جلوگیری از فاسد شدن یا تأثیر مواد بر یکدیگر	۸
۷	توانایی شستشوی کالا قبل از رنگرزی	۹
۸	توانایی رنگرزی کالا و کنترل رنگ آمیزی آن	۱۰
۹	توانایی فیکسه کردن رنگ کالاهای رنگرزی شده	۱۱
۱۰	توانایی شستشوی کالا پس از اتمام رنگرزی	۱۲
۱۱	توانایی خارج نمودن کالای شسته شده از ماشین	۱۳
۱۲	توانایی اجرای مقررات و آئین نامه های شغلی	۱۳
۱۳	توانایی نظافت ماشین رنگرزی بعد از پایان کار	۱۴
۱۴	برقراری ارتباط و همکاری با واحدهای ذیربط	۱۵
۱۵	توانایی پیشگیری از حوادث ناشی از کار و رعایت	۱۵

استاندارد مهارت و آموزشی : رنگرز عمومی

رشته : نساجی

نام و مشخصات وسایل	زمان		عملیات کارگاهی	استاندارد مهارت	
	عملی	تئوری		عنوان توانایی و مطالب تئوری	ردیف
- فرایند کار - وسایل کمک آموزشی	۱	۱		توانایی تشخیص عوامل مؤثر محیط کار	۱
				آشنایی با عوامل مؤثر فیزیکی محیط کار	۱-۱
				آشنایی با عوامل مؤثر فیزیولوژیکی محیط کار	۱-۲
				آشنایی با عوامل شیمیایی محیط کار	۱-۳
				آشنایی با عوامل بیولوژیکی محیط کار	۱-۴
				آشنایی با ارگونومی	۱-۵
			- تشخیص عوامل مؤثر محیط کار	شناسایی اصول تشخیص عوامل مؤثر محیط کار	۱-۶

استاندارد مهارت و آموزشی : رنگرز عمومی

رشته : نساجی

نام و مشخصات وسایل	زمان		عملیات کارگاهی	استاندارد مهارت	
	تئوری	عملی		ردیف	عنوان توانایی و مطالب تئوری
- ماشین رنگرزی آماده به کار - جعبه ابزار	۸	۴		۲	توانایی راه اندازی و تنظیم دستگاه قبل از شروع کار
				۲-۱	آشنایی با ماشین رنگرزی، انواع، کاربرد و تاریخچه آنها
				۲-۲	آشنایی با اصول الکتریسیته مقدماتی کاربردی
				۲-۳	آشنایی با تابلوی برق ماشینهای رنگرزی و متعلقات آنها
				۲-۴	آشنایی با اصول مقدماتی علم مکانیک کاربردی
				۲-۵	آشنایی با اصول مقدماتی پنوماتیک و هیدرولیک کاربردی
				۲-۶	آشنایی با دستورالعملهای راه اندازی ماشینهای رنگرزی و استانداردهای مربوطه
				۲-۷	شناسایی اصول کنترل و راه اندازی ماشینهای رنگرزی
۲-۸	شناسایی اصول عیب یابی از راه اندازیها و رفع عیوب جزئی آنها				

استاندارد مهارت و آموزشی : رنگرز عمومی

رشته : نساجی

نام و مشخصات وسایل	زمان		عملیات کارگاهی	استاندارد مهارت	
	تئوری	عملی		عنوان توانایی و مطالب تئوری	رده
			- تنظیم ماشین رنگرزی	شناسایی اصول تنظیم ماشینهای رنگرزی و آماده کردن آنها برای عملیات	۲-۹
- الیاف، نخ، پارچه - ترازو - جعبه ابزار - وسایل حمل و نقل - وسایل دوخت - آستین رنگرزی آماده به کار	۱۳	۸		توانایی آماده کردن کالا جهت رنگرزی آشنایی با انواع کالای نساجی و کاربرد آنها الیاف، انواع و کاربرد آنها (طبیعی و مصنوعی) نخ، انواع و کاربرد آنها پارچه، انواع و کاربرد آنها آشنایی با وسایل و روشهای حمل و نقل کالا شناسایی اصول تحویل و تحویل کالا از مرکز توزیع	۳ ۳-۱ ۳-۱-۱ ۳-۱-۲ ۳-۱-۳ ۳-۲ ۳-۳
			- تحویل و تحویل کالا از مرکز توزیع	شناسایی اصول تحویل و تحویل کالا از مرکز توزیع	۳-۳

استاندارد مهارت و آموزشی : رنگرز عمومی

رشته : نساجی

نام و مشخصات وسایل	زمان		عملیات کارگاهی	استاندارد مهارت	
	معمی	تئوری		عنوان توانایی و مطالب تئوری	ردیف
			- کشف مغایرت‌های کیفی و کمی کالای دریافتی	شناسایی اصول کشف مغایرت‌های کیفی و کمی کالای دریافتی	۳-۴
			- هم‌کاری در اصلاح کیفی و کمی کالاهای دریافتی	شناسایی اصول هم‌کاری در اصلاح کیفی و کمی کالاهای دریافتی	۳-۵
				آشنایی با وسایل دوخت و دوز آستری و پارچه	۳-۶
				آشنایی با آستری مورد مصرف در رنگرزی پارچه	۳-۷
			- دوخت و دوز پارچه به آستری و تنظیم لبه‌های آنها	شناسایی اصول دوخت و دوز پارچه به آستری و تنظیم لبه‌های آنها	۳-۸
			- تنظیم غلتک‌های پیش‌پیشی پارچه	شناسایی اصول تنظیم غلتک‌های پیش‌پیشی پارچه	۳-۹

استاندارد مهارت و آموزشی : رنگرز عمومی

رشته : نساجی

نام و مشخصات وسایل	زمان		عملیات کارگاهی	استاندارد مهارت	
	عملی	تئوری		عنوان توانایی و مطالب تئوری	ردیف
- ماشین رنگری - کالای نساجی	۴	۲	- بارگیری ماشین رنگری از کالا - تنظیم غلتکهای راهنمای پارچه - کنترل عبور صحیح کالا و جلوگیری از ایجاد لبه و چروک	توانایی بارگیری ماشین رنگری از کالا	۴
				آشنایی با وسایل بارگیری کالا به ماشین رنگری	۴-۱
				آشنایی با ظرفیت ماشین رنگری	۴-۲
				آشنایی با مقادیر استاندارد کالا در هر مرحله رنگری	۴-۳
				شناسایی اصول بارگیری ماشین رنگری از کالا	۴-۴
				شناسایی اصول تنظیم غلتکهای راهنمای پارچه	۴-۵
شناسایی اصول کنترل عبور صحیح پارچه و جلوگیری از ایجاد لبه و چروک	۴-۶				

استاندارد مهارت و آموزشی : رنگرز عمومی

رشته : نساجی

نام و مشخصات وسایل	زمان		عملیات کارگاهی	استاندارد مهارت	
	تئوری	عملی		ردیف	عنوان توانایی و مطالب تئوری
- رنگ - مواد شیمیایی مورد مصرف - میکسر - تانک رنگ - PH متر - ماشین رنگری	۱.۵	۲۲		۵ توانایی آماده ساختن رنگ و مواد اولیه و ریختن آن در مخزن رنگ ۵-۱ آشنایی با رنگ، انواع و کاربرد آنها (اسیدی، بازیکی، متال کمپلکس، خمی، گوگردی، پیگمنت و ...) ۵-۲ آشنایی با مواد شیمیایی مورد نیاز و کاربرد آنها ۵-۳ آشنایی با کارت مشخصات پارچه ۵-۴ آشنایی با روشهای آماده کردن محلول رنگ ۵-۵ آشنایی با دستگاههای اندازه گیری PH محلول رنگ ۵-۶ شناسایی اصول آماده کردن محلول رنگ و نحوه ریختن آنها در مخزن رنگ طبق دستورالعمل ۵-۷ شناسایی اصول کنترل غلظت مناسب رنگ جهت رنگری	

استاندارد مهارت و آموزشی : رنگرز عمومی

رشته : نساجی

نام و مشخصات وسایل	زمان		عملیات کارگاهی	استاندارد مهارت	
	عملی	تئوری		عنوان توانایی و مطالب تئوری	ردیف
			- نگهداری مواد شیمیایی و رنگها در انبار	شناسایی اصول کلی در مورد نگهداری از انبار مواد شیمیایی و رنگها در کارگاه و انبار به منظور جلوگیری از فاسد شدن یا تأثیر مواد بر یکدیگر	۵-۸

استاندارد مهارت و آموزشی : رنگرز عمومی

رشته : نساجی

نام و مشخصات وسایل	زمان		عملیات کارگاهی	استاندارد مهارت	
	عملی	تئوری		عنوان توانایی و مطالب تئوری	ردیف
- ماشین رنگری	۴	۴	- تنظیم میزان آب، حرارت، فشار و بخار دستگاه	<p>توانایی تنظیم میزان آب، حرارت، نجار و فشار دستگاه آشنایی با ظرفیت مخزن آشنایی با روشهای شناسایی آبهای سخت و نرم و آب مناسب جهت رنگری کالا شناسایی اصول تنظیم میزان آب مخزن ماشین رنگری آشنایی با شیر و لوله های بخار آشنایی با درجات حرارت سنج شناسایی اصول تنظیم حرارت محلول نسبت به زمان رنگری و نوع کالا</p>	<p>۶ ۶-۱ ۶-۲ ۶-۳ ۶-۴ ۶-۵ ۶-۶</p>

استاندارد مهارت و آموزشی : رنگرز عمومی

رشته : نساجی

نام و مشخصات وسایل	زمان		عملیات کارگاهی	استاندارد مهارت	
	عملی	تئوری		ردیف	عنوان توانایی و مطالب تئوری
- ماشین رنگرزی - کالای مصرفی - مواد شستشو	۸	۴	- وارد نمودن آب به اندازه مورد نیاز - تنظیم نمودن درجه حرارت و فشار ماشین جهت شستشوی کالای مربوطه - تخلیه نمودن آب حمام شستشو - شستشوی کالای نساجی قبل از رنگرزی	۷ توانایی شستشوی کالا قبل از رنگرزی ۷-۱ آشنایی با روشهای شستشوی کالا بسته به نوع آن ۷-۲ شناسایی اصول وارد نمودن آب به اندازه مورد نیاز به ماشین رنگرزی ۷-۳ آشنایی با درجات حرارت سنج و فشارسنج ۷-۴ شناسایی اصول تنظیم نمودن درجه حرارت و فشار ماشین جهت شستشوی کالای مربوطه ۷-۵ آشنایی با زمان و مواد شستشو مناسب با جنس کالای مربوط ۷-۶ شناسایی اصول تخلیه نمودن آب حمام شستشو ۷-۷ شناسایی اصول شستشوی کالای نساجی قبل از رنگرزی	

استاندارد مهارت و آموزشی : رنگرز عمومی

رشته : نساجی

نام و مشخصات وسایل	زمان		عملیات کارگاهی	استاندارد مهارت	
	تئوری	عملی		عنوان توانایی و مطالب تئوری	ردیف
- کالا جهت رنگری - دستورالعمل رنگری (نسخه رنگری)	۴۰	۱۴		توانایی رنگری کالا و کنترل رنگ آمیزی آن	۸
				آشنایی با دستورالعمل و استانداردهای رنگری	۸-۱
				آشنایی با درجات زمان سنج	۸-۲
				آشنایی با تنظیم زمان رنگری نسبت به رنگ کالا	۸-۳
			- کنترل زمان رنگری طبق دستورالعمل	شناسایی اصول کنترل زمان رنگری	۸-۴
			- کنترل غلظت مناسب رنگ	شناسایی اصول کنترل غلظت مناسب رنگ	۸-۵
				آشنایی با زمان نمونه گیری	۸-۶
			- تشخیص محل نمونه گیری از سرطاقه	شناسایی محل نمونه گیری از سرطاقه	۸-۷
				آشنایی با ابعاد نمونه	۸-۸
		- نمونه گیری	شناسایی اصول نمونه گیری از دستگاه و کنترل آن با نمونه اصلی	۸-۹	

استاندارد مهارت و آموزشی : رنگرز عمومی

رشته : نساجی

نام و مشخصات وسایل	زمان		عملیات کارگاهی	استاندارد مهارت	
	تئوری	عملی		ردیف	عنوان توانایی و مطالب تئوری
			- روش اضافه کردن رنگ و مواد مجدد به ماشین	۸-۱۰	آشنایی با اصول اضافه کردن رنگ و مواد شیمیایی به ماشین
			- روش اضافه کردن رنگ و مواد مجدد به ماشین	۸-۱۱	شناسایی اصول اضافه نمودن رنگ و مواد مجدد به ماشین در صورت نیاز
- ماشین رنگرزی در حال کار - فیکسر	۱۰	۱۰	- فیکسه کردن رنگ کالا طبق دستورالعمل	۹	توانایی فیکسه کردن رنگ کالاهای رنگرزی شده
				۹-۱	آشنایی با مواد تثبیت کننده رنگ و کاربرد آنها
				۹-۲	آشنایی با عملیاتی که جهت افزایش ثبات رنگ روی پارچه انجام می گیرد
				۹-۳	آشنایی با زمان فیکسه کردن رنگ روی کالا
				۹-۴	شناسایی اصول فیکسه کردن رنگ بر روی کالا

سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور

استاندارد مهارت و آموزشی : رنگرز عمومی

رشته : نساجی

نام و مشخصات وسایل	زمان		عملیات کارگاهی	استاندارد مهارت	
	تئوری	عملی		عنوان توانایی و مطالب تئوری	ردیف
- ماشین رنگرزی در حال کار - مواد شوینده دترجنت صابون)	۴	۱۲	- شستشوی کالا پس از اتمام عملیات رنگرزی	۱۰ توانایی شستشوی کالا پس از اتمام رنگرزی ۱۰-۱ آشنایی با مواد پاک کننده جهت شستشو با در نظر گرفتن جنس کالا ۱۰-۲ آشنایی با زمان و درجه حرارت شستشوی کالا طبق دستور ۱۰-۳ شناسایی اصول شستشوی کالا پس از اتمام عملیات رنگرزی	۱۰

استاندارد مهارت و آموزشی : رنگرز عمومی

رشته : نساجی

نام و مشخصات وسایل	زمان		عملیات کارگاهی	استاندارد مهارت	
	عملی	تئوری		عنوان توانایی و مطالب تئوری	ردیف
- ماشین رنگرزی پس از کار - بانکه	۳	۲	- تخلیه ماشین از کالای رنگ شده - حمل و نقل بانکه‌های محتوی کالای رنگ شده طبق دستورالعمل	توانایی خارج نمودن کالای شسته شده از ماشین ۱۱-۱ آشنایی با باز نمودن درب ماشین ۱۱-۲ شناسایی اصول خارج نمودن کالا از ماشین بوسیله وسایل مربوطه ۱۱-۳ شناسایی اصول حمل و نقل کالای شسته شده از ماشین	۱۱
- جزوات قانون کار و آئین‌نامه‌ها	۱	۲		توانایی اجرای مقررات و آئین‌نامه‌های شغلی ۱۲-۱ آشنایی با مقررات و آئین‌نامه‌های شغلی	۱۲

استاندارد مهارت و آموزشی : رنگرز عمومی

رشته : نساجی

نام و مشخصات وسایل	زمان		عملیات کارگاهی	استاندارد مهارت	
	تئوری	عملی		عنوان توانایی و مطالب تئوری	ردیف
	۳	۵		توانایی نظافت ماشین رنگرزی بعد از پایان کار	۱۳
			- شستشوی ماشین با مواد مخصوص	شناسایی اصول شستشوی ماشین با مواد شیمیایی مخصوص	۱۳-۱
				شناسایی اصول تخلیه نمودن مواد شوینده ماشین	۱۳-۲
				آشنایی با محلهای تجمع ضایعات	۱۳-۳
			- جمع آوری ضایعات و حمل آن به محلهای تعیین شده	شناسایی اصول جمع آوری ضایعات و حمل آن به محلهای تعیین شده	۱۳-۴
				آشنایی با هواکش و مکنده - وسایل باد و انواع آن	۱۳-۵
				آشنایی با پارچه نمودار جهت تمیز کردن ماشین	۱۳-۶
			- تمیز کردن ماشین	شناسایی اصول تمیز کردن ماشین	۱۳-۷

استاندارد مهارت و آموزشی : رنگرز عمومی

رشته : نساجی

نام و مشخصات وسایل	زمان		عملیات کارگاهی	استاندارد مهارت	
	تئوری	عملی		عنوان توانایی و مطالب تئوری	ردیف
	۶	۳		برقراری ارتباط و همکاری با واحدهای ذیربط آشنایی با قسمت ریسندگی و بافندگی و کنترل پارچه آشنایی با قسمت مقدمات رنگرزی، سفیدگری، چاپ و تکمیل و بسته‌بندی شناسایی اصول تشخیص مراحل - مراحل تولید تولید	۱۴ ۱۴-۱ ۱۴-۲ ۱۴-۳
- باند - گاز - محلولهای ضد عفونی کننده (الکل، ساولن) کپسول آتش نشانی و انواع آن (فشار و دگمه‌ای) - نردبان	۲	۴	- طرز پانسمان کردن - طرز کاربرد وسایل ایمنی	توانایی پیشگیری از حوادث ناشی از کار و رعایت شناسایی اصول کمک‌های اولیه و فردی و عمومی آشنایی با حوادث شغلی و علل بروز آنها آشنایی با وسایل ایمنی و بهداشت فردی و عمومی شناسایی اصول کار با کپسول آتش‌نشانی برای اطفاء حرق	۱۵ ۱۵-۱ ۱۵-۲ ۱۵-۳ ۱۵-۴

سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور

استاندارد مهارت و آموزشی : رنگرز عمومی

رشته : نساجی

نام و مشخصات وسایل	زمان		عملیات کارگاهی	استاندارد مهارت	
	عملی	تئوری		عنوان توانایی و مطالب تئوری	ردیف
- ماسک - دستکش ایمنی - کفش ایمنی - لباس ایمنی - مهندس و مناسب با کار			- طرز کار با کپسول آتش نشانی - حفاظت های ماشینهای - علل برق گرفتگی در رعایت کمکهای اولیه	شناسایی حفاظتهای ماشین و خطرات ۱۵-۵	
			- حفاظت های ماشینهای - علل برق گرفتگی در رعایت کمکهای اولیه	آشنایی با علل برق گرفتگی و خطرات ناشی از آن ۱۵-۶	
			- علل برق گرفتگی در رعایت کمکهای اولیه - پیشگیری از حوادث در رعایت انکات ایمنی	شناسایی لباسهای ایمنی و خطرات عدم استفاده از آن ۱۵-۷	
			- پیشگیری از حوادث در رعایت انکات ایمنی	شناسایی اصول پیشگیری از حوادث ناشی از کار در رعایت اصول و نکات ایمنی و بهداشت کار در کارگاه ۱۵-۸	